

Verband tussen Beroepsgebonden Factoren en Toegepaste Kennis van
Kindermishandeling onder Medewerkers van Peutercentra te Utrecht

Ayla S. P. van der Pasch - 4177851

Anouk D. Delnoy - 3842800

Universiteit Utrecht

11-07-2017

A. Dominik

200600042 - Thesis Pedagogische Wetenschappen

Abstract

Introduction. This study examined the relationship between applied knowledge (risk perception and selected procedure) of child maltreatment, and work-related factors (years of work experience and educational level) of day care professionals. Based on an exploration of current literature a positive relation was hypothesized between applied knowledge of child maltreatment and work-related factors of day care professionals.

Method. 65 female participants ($M_{age} = 41.2$ jaar, $SD_{age} = 11.2$) working at day cares in Utrecht were included in this study. Applied knowledge was measured by having participants rate cases in which child maltreatment could be present on risk perception and selected procedure. Their answers were then compared to the "ideal answers", after which simple and multiple regressions were used to analyse their scores, as well as a moderator analysis for the influence of job description. **Results.** No significant correlation was found between years of work experience, educational level and work-related factors with applied knowledge of risk perception and selected procedure. However, the results showed a significant, positively moderating effect of job description on the correlations of education level and work-related factors with the applied knowledge of the right risk perception and selected procedure. **Conclusion.** Day care professionals with more work experience and a higher educational level, do not have a better applied knowledge of child abuse. More research is necessary to shed light on this relationship and the effect of the moderator job description.

Keywords: applied knowledge, child maltreatment, day care professional, educational level, years of work experience

De samenhang tussen beroepsgebonden factoren en de toegepaste kennis van
kinder mishandeling

"Het houdt niet op, niet vanzelf", was het nummer van het aangrijpende reclamespotje van een campagne van de Nederlandse overheid. Het doel van deze campagne was huiselijk geweld te verminderen, waaronder kindermishandeling. Met deze campagne werd gestreefd naar bewustwording onder burgers: zij werden gestimuleerd om actie te ondernemen wanneer zij vermoedden dat er binnen een gezin kindermishandeling plaatsvond (Rijksoverheid, z.j.).

Op grond van artikel 1.1 in de Jeugdwet is kindermishandeling als volgt bepaald: Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. (artikel 1.1 Jeugdwet, 2017)

De volgende vormen van kindermishandeling worden onderscheiden: (1) emotionele verwaarlozing, (2) fysieke verwaarlozing, (3) emotionele mishandeling, (4) fysieke mishandeling en (5) seksueel misbruik (Mejdoubi et al., 2015). In een onderzoek uit 2013 was de prevalentie van kindermishandeling in Nederland 33.8 per 1000 kinderen, in vergelijking met een prevalentie van 30 per 1000 kinderen in 2005 (Euser et al., 2013; Euser, IJzendoorn, Prinzie, & Bakermans-Kranenbrug, 2010). Het eerste onderzoek bespreekt de prevalentiecijfers uit 2013 in relatie tot de cijfers uit 2005. De cijfers suggereren een lichte stijging van de prevalentie, maar dit lijkt een kwestie van methodologie. De prevalentie uit 2013 is namelijk gelijk aan die van 2005 indien enkel wordt gekeken naar de zelfrapportage van kindermishandeling en de rapportage van professionals. Wanneer echter gekeken wordt naar het aantal meldingen bij Veilig Thuis is er wel een stijging zichtbaar. Dit is waarschijnlijk omdat professionals beter hun weg weten te vinden naar deze instantie (Euser et al., 2013).

Het is noodzakelijk kindermishandeling tijdig te signaleren zodat er snel ingegrepen kan worden. De consequenties van kindermishandeling zijn namelijk groot. Ten eerste is de kans op een slechtere mentale gezondheid groter bij kinderen die mishandeld zijn. Zij hebben namelijk een grotere kans op het ontwikkelen van internaliserende of externaliserende problematiek (Arata, Langhinrichsen-Rohling, Bowers, & O'Farrill-Swails, 2004; Gilbert, Widom, Browne, Fergusson, Webb, & Janson, 2009; Johnsona et al., 2002; Norman et al., 2012). Ten tweede belasten mishandelde kinderen het zorgsysteem in Nederland meer dan niet-mishandelde kinderen (Thielen et al., 2016). Ten derde mishandelen ouders die vroeger zelf mishandeld zijn vaker hun kind. Dit komt waarschijnlijk door een verkeerd aangeleerde opvoedingsmethode

(Bartlett, Kotake, Fauth, & Easterbrooks, 2017). Er kan geconcludeerd worden dat een vroege signalering van kindermishandeling bepaalde negatieve gevolgen kan voorkomen (Thielen et al., 2016).

Om kindermishandeling te signaleren, is het van belang dat de omstanders van het kind, zoals familie, de school en peutercentra, weten welke signalen op kindermishandeling kunnen duiden. Zij beschikken echter nog niet altijd over voldoende kennis om kindermishandeling te kunnen signaleren. In een onderzoek naar de kennis van kindermishandeling onder New Yorkse schoolpsychologen, scoorde 13% van hen namelijk onder het gemiddelde (Lusk, Zibulsky, & Viezel, 2015). Daarnaast werd in een onderzoek door Smith (2010) onder kleuterleraren en kleuterleraren in opleiding gevonden dat zij acute kindermishandeling of seksueel misbruik als belangrijker scoorden dan andere vormen van potentiële kindermishandeling. Het beschikken over afdoende kennis van kindermishandeling is slechts een deel van het proces voor het tegengaan ervan. De kennis moet namelijk ook toegepast worden op situaties waarin wellicht sprake is van kindermishandeling. Deze kennis wordt gedefinieerd als *toegepaste kennis*. Met het begrip toegepaste kennis van kindermishandeling wordt het volgende bedoeld: (1) de correcte interpretatie van een mogelijk gevaarlijke situatie voor een kind (*risicotaxatie*) en (2) de eventuele planning van vervolgstappen om het kind te beschermen (*te nemen vervolgstap*) (Schols, De Ruiters, & Öry, 2013).

Het gebruik van toegepaste kennis blijkt regelmatig een probleem bij professionals die in aanraking komen met kindermishandeling. Een onderzoek uitgevoerd in Estland onder medewerkers van voorschoolse opvangcentra toont aan dat emotionele mishandeling en verwaarlozing lastiger te signaleren zijn dan andere vormen van kindermishandeling (Toros & Tiirik, 2016). Daarnaast wordt regelmatig geen actie ondernomen wanneer medewerkers een vermoeden hebben van kindermishandeling (Daniel, Taylor, & Scott, 2009; Toros & Tiirik, 2016). Redenen hiervoor zijn onder andere: een gebrek aan bewijs, onwetendheid waar vermoedens te melden en angst voor conflicten met de ouders door de confrontatie (Berkowitz, 2008; Louwers, Korfage, Affourtit, De Koning, & Moll, 2012; Svensson & Janson, 2008; Toros & Tiirik, 2016). Ook onderzoek onder Nederlandse zorgverleners en leraren toont vergelijkbare barrières voor het melden van kindermishandeling: angst voor de consequenties, schuldgevoel, weinig vertrouwen in de daaropvolgende zorg en onzekerheid over de signalen van kindermishandeling worden regelmatig genoemd (Schols, De Ruiters, & Öry, 2013). Een andere reden voor het niet melden van vermoedens van kindermishandeling is de subjectiviteit die ermee gemoeid gaat. De interpretatie van een verdachte situatie is namelijk altijd subjectief, dus verschilt ook de risicotaxatie en de inschatting van de te nemen vervolgstap per persoon (Levi & Crowell, 2011).

Op het gebied van het correct interpreteren van mogelijk gevaarlijke situaties voor het kind en de daaropvolgende stappen is dus verbetering mogelijk. Een vroege signalering is noodzakelijk om de schadelijke effecten van kindermishandeling te verkleinen (Thielen et al., 2016). Een uitermate geschikte plek hiervoor is het peutercentrum, waar peuters op een regelmatige basis worden opgevangen en gemonitord. De aanwezigheid van kindermishandeling valt hierdoor wellicht sneller op bij begeleiders. Het is van belang dat medewerkers van deze centra over afdoende kennis beschikken om de mishandeling te kunnen signaleren, training kan deze kennis vergroten. Het bezitten van afdoende kennis verklaart echter slechts een deel van de variantie van de toegepaste kennis van kindermishandeling (Turner et al., 2015). Twee andere factoren die verband lijken te houden met de toegepaste kennis van kindermishandeling zijn het aantal jaren beroepservaring en het opleidingsniveau.

Wat betreft het verband tussen het aantal jaren beroepservaring en de toegepaste kennis van kindermishandeling lijkt de literatuur het erover eens te zijn dat dit verband positief is. Een onderzoek onder leraren uit de Verenigde Staten (VS) heeft aangetoond dat degenen met minder jaren beroepservaring minder vaak kindermishandeling wisten te signaleren dan leraren met een hoger aantal jaren beroepservaring (Goebbels, Nicholson, Walsh, & De Vries, 2008). Ook onderzoek uit Estland geeft een sterke indicatie dat het aantal jaren beroepservaring van medewerkers van peutercentra positief samenhangt met de toegepaste kennis van kindermishandeling. Zo wisten medewerkers met meer dan zes jaar ervaring het pesten en bespotten van kinderen door de ouders als kindermishandeling te bestempelen, terwijl medewerkers met minder dan zes jaar ervaring dit niet deden (Toros & Tiirik, 2016).

De literatuur over het verband tussen opleidingsniveau en de toegepaste kennis van kindermishandeling laat een overwegend positieve samenhang zien. In een onderzoek uit Polen bleek dat 24% van de leraren onvoldoende kennis over kindermishandeling bezat. Deze score is hoog in vergelijking met artsen en geneeskundestudenten uit hetzelfde onderzoek. Van hen had namelijk slechts 4% onvoldoende kennis over kindermishandeling. Wellicht kan dit verschil verklaard worden door een verschil in opleidingsniveau (Emich-Widera, Kopyta, Kaluzna-Czyz, & Kazek, 2011). Daarnaast laat onderzoek van Toros en Tiirik (2016) ook een positief verband zien tussen opleidingsniveau en kennis van de rapportering van kindermishandeling.

De hierboven genoemde factoren jaren beroepservaring en opleidingsniveau lijken dus positief samen te hangen met de toegepaste kennis van kindermishandeling. Deze factoren samen worden vanaf nu benoemd als *beroepsgebonden factoren*. Het vroeg signaleren en rapporteren van kindermishandeling is van groot belang (Thielen et al., 2016). Er is nog weinig literatuur beschikbaar over het verband tussen medewerkers van peutercentra en de toegepaste kennis van kindermishandeling. Om dit gat in de literatuur

op te vullen is het noodzakelijk dat er meer onderzoek hiernaar gedaan wordt zodat hier beter op ingespeeld kan worden. Daarom wordt in dit paper onderzocht wat de samenhang is tussen beroepsgebonden factoren van medewerkers van peutercentra en hun toegepaste kennis van kindermishandeling. Op basis van de literatuur wordt een positieve samenhang tussen beroepsgebonden factoren van medewerkers van peutercentra en de toegepaste kennis van kindermishandeling verwacht (Emich-Widera, Kopyta, Kaluzna-Czyz, & Kazek, 2011; Goebbels, Nicholson, Walsh, & De Vries, 2008; Toris & Tiirik, 2016). Daarnaast wordt een positieve samenhang tussen het aantal jaren beroepservaring en de toegepaste kennis van kindermishandeling van medewerkers van peutercentra verwacht (Goebbels, Nicholson, Walsh, & De Vries, 2008; Toros & Tirik, 2016). Ten slotte wordt verwacht dat er een positieve samenhang tussen opleidingsniveau en de toegepaste kennis van kindermishandeling van medewerkers van peutercentra bestaat (Emich-Widera, Kopyta, Kaluzna-Czyz, & Kazek, 2011; Toris & Tiirik, 2016). De toegepaste kennis wordt per hypothese onderverdeeld in risicotaxatie en vervolgstap. Verwacht wordt dat deze twee variabelen apart positief samenhangen met beroepsgebonden factoren, aantal jaren beroepservaring en opleidingsniveau.

Methoden

Participanten

De onderzochte populatie bestaat uit pedagogisch medewerkers en zorgconsulenten van peutercentra. Er is toenadering gezocht tot peutercentra in Utrecht, waar onder de medewerkers een selecte beschikbaarheidssteekproef is getrokken. Iedere persoon die aan bepaalde criteria voldoet, is gevraagd mee te doen aan het onderzoek (Neuman, 2012). Deze criteria zijn: werkzaam bij een peutercentrum van Spelenderwijs in Utrecht en in de functie van pedagogisch medewerker of zorgconsulent. Uiteindelijk hebben 66 participanten meegedaan, waarvan er één niet is meegenomen in de analyses vanwege onbruikbare data ($n = 65$, 65 vrouwen, 0 mannen, 9 zorgconsulenten, 56 pedagogisch medewerkers, $M_{\text{leeftijd}} = 41.2$ jaar, $SD_{\text{leeftijd}} = 11.2$). Volgens Gravetter en Wallnau (2013) is een steekproef van deze grootte redelijk betrouwbaar. Zie tabel 1 op pagina 9 voor extra beschrijvende statistieken.

Procedure

Dit onderzoek is uitgevoerd vanwege persoonlijke en maatschappelijke belangen. Het persoonlijke doel van de onderzoekers is het verbeteren van hun onderzoeksvaardigheden. Daarnaast heeft het onderzoek ten doel te onderzoeken of er een samenhang bestaat tussen beroepsgebonden factoren van medewerkers van peutercentra in Utrecht en hun toegepaste kennis van kindermishandeling, informatie die de kans op vroegtijdige signalering van kindermishandeling wellicht kan verbeteren. De uitkomsten zouden bijvoorbeeld het beleid van peutercentra kunnen beïnvloeden: er zou ingespeeld kunnen worden op de relatie van beroepsgebonden factoren van sollicitanten

met hun toegepaste kennis van kindermishandeling om de juiste persoon voor een functie uit te kiezen. Daarnaast kan rekening gehouden worden met deze relatie bij het identificeren van medewerkers die baat hebben bij extra training. Nadelen van het onderzoek waar rekening mee gehouden zijn, zijn de tijd en inspanning die van de participanten wordt gevraagd. Het invullen van de vragenlijsten duurt ongeveer 20 minuten en is niet fysiek belastend. Mogelijk wordt er wel een mentale inspanning ervaren door de participanten, maar daarvan wordt geen of minimale invloed op het welzijn verwacht. Er wordt dus aangenomen dat de belasting die de participanten ervaren niet opweegt tegen het persoonlijke en maatschappelijke belang van het onderzoek.

De data van dit onderzoek zijn verzameld door het aanbieden van vragenlijsten aan participanten op hun werklocatie, waarbij middels een brief is gezorgd voor active informed consent en waarbij op elk moment besloten kon worden om af te zien van deelname. De vragenlijsten zijn twee weken na uitgave opgehaald. Er is gebruikgemaakt van twee vragenlijsten waarin de sociaal-demografische kenmerken en de toegepaste kennis zijn gemeten. Alle namen van de participanten zijn omgezet in een codering: de anonimiteit is daarmee grotendeels gewaarborgd. Dit onderzoek is van kwantitatieve, toetsende aard en cross-sectioneel.

Meetinstrumenten

Er worden twee meetinstrumenten gebruikt om de te onderzoeken variabelen te meten. Ten eerste de vragenlijst *Achtergrondgegevens medewerker*. Alle participanten vullen deze vragenlijst in en dit duurt ongeveer 5 minuten. Hiermee wordt informatie gevraagd over onder andere opleidingsniveau ("*Hoogst afgeronde opleidingsniveau (met diploma)*") en beroepservaring ("*Hoeveel jaar ervaring heeft u in de hierboven beschreven functie?*"). De laagste categorie van de variabele *opleidingsniveau* is "*een afgeronde vmbo-opleiding*" en de hoogste categorie is "*een afgeronde hbo/wo-opleiding*". De variabele *beroepservaring* is gemeten door het invullen van een open vraag die minimaal met 0 jaar beantwoord kan worden en geen maximale score heeft. De betrouwbaarheids- en validiteitswaarden van de vragenlijst *Achtergrondgegevens medewerkers* zijn niet bekend.

Ten tweede wordt de vragenlijst *Toegepaste kennis kindermishandeling* gebruikt, waarvan de validiteit en betrouwbaarheid nog onbekend zijn. De vragen hiervan zijn gebaseerd op de *Observatielijst voor de Kindveiligheid* (Dominik & Wijnroks, 2015). Alle participanten vullen deze vragenlijst in, wat ongeveer 15 minuten duurt. De vragenlijst meet de scores waaruit de schalen toegepaste kennis risicotaxatie (*TKrisico*) en toegepaste kennis vervolgstap (*TKvervolg*) worden opgebouwd (zie schalenboek). Deze scores worden gemeten middels het schetsen van een casus via 5 vignetten. Vervolgens moet de respondent per vignet een risicotaxatie geven ("*Hoe hoog schat u momenteel*

het risico voor het kind in?”), en een eventuele vervolgstap kiezen (b.v. “Er lijkt duidelijk iets aan de hand te zijn, ik ga een gesprek met ouders aan”). De laagste categorie voor de risicotaxatie is “zeer laag” (score 0) en de hoogste categorie is “zeer hoog” (score 4). Voor de te kiezen vervolgstap is “Er is niets aan de hand” (score 0) de laagste categorie en de hoogste categorie is “Er is duidelijk iets aan de hand en dat moet ik direct melden bij Veilig Thuis” (score 4).

Analyseplan

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden, worden verschillende eigenschappen van de medewerkers gemeten. De onafhankelijke variabelen die worden gebruikt, zijn beroepservaring en opleidingsniveau. Laatstgenoemde heeft een ordinaal meetniveau en beroepservaring is gemeten op ratio niveau. Als afhankelijke variabelen zijn toegepaste kennis risicotaxatie en toegepaste kennis vervolgstap los van elkaar gebruikt, die beide op interval niveau zijn gemeten. De itemscores waaruit deze schalen zijn opgebouwd, worden gevormd door de wortel te nemen van het gekwadrateerde verschil tussen de ingevulde keuze en de ‘ideale keuze’ volgens de hoofdonderzoekers aan de UU (zie bijlage schalenboek). De Cronbach’s alfa van de schalen TKrisico en TKvervolg zijn respectievelijk -.54 en -.01, wat volgens Field (2013) een minder dan redelijke en een slechte betrouwbaarheid aangeeft.

Datakwaliteit. Wanneer de data verzameld zijn en ingevoerd in het SPSS-bestand, wordt de kwaliteit van de data gecontroleerd. Ten eerste wordt de correctheid van de data bekeken door per variabele te controleren of de waarden in de frequentietabel binnen het bereik vallen. Indien dit niet het geval is, wordt de waarde die afwijkt gecontroleerd en juist ingevuld in het databestand. Daarnaast wordt door middel van een *missing value analysis* per item bekeken hoeveel procent van de waarden per item afwezig zijn. Indien dit percentage hoger is dan 5%, wordt op basis van het percentage en de betreffende waarden besloten hoe ermee omgegaan wordt en dit wordt vermeld in de discussie. Wanneer het percentage lager is dan 5% worden de missende waarden vervangen door de gemiddelde scores van de respondenten op de schaal. Wanneer bij een respondent ook meer dan 5% van de waarden op een schaal mist, wordt gekozen voor *pairwise deletion of missing values* van deze respondent. Als op allebei de schalen meer dan 5% van de waarden mist, wordt gebruikgemaakt van *listwise deletion of missing values*.

Statistische technieken. Ten eerste worden de beschrijvende statistieken per variabele bekeken. Daarna wordt een bivariate correlatieanalyse uitgevoerd met een Spearman correlatiemaat. Op basis van de correlaties wordt bekeken welke achtergrondvariabelen samenhangen met de afhankelijke variabele en dus van belang zijn voor de data-analyse. Ten slotte wordt de data-analyse uitgevoerd door middel van regressieanalyses met de onafhankelijke factoren beroepservaring en opleidingsniveau

(beide enkelvoudige regressieanalyses) en de onafhankelijke factoren samen onder de term beroepsgebonden factoren (meervoudige regressieanalyse). Er is voor regressieanalyses gekozen om een indruk te krijgen van de mogelijkheid en eventuele grootte van een voorspellend verband tussen de onafhankelijke factor(en) en de afhankelijke variabelen. Eventuele achtergrondfactoren die bij de bivariate correlaties significant blijken, worden hierbij als moderatoren meegenomen.

Voorafgaand aan de analyse, wordt gecontroleerd of aan alle assumpties is voldaan. Alle continue variabelen moeten ongeveer normaal verdeeld zijn en uitschieters moeten gecontroleerd worden. Daarnaast moet worden voldaan aan de assumptie van normaliteit, lineariteit en homoscedasticiteit van residuen en moet multicollineariteit worden uitgesloten.

De hypothesen met betrekking tot de samenhang van beroepservaring, opleidingsniveau en beide beroepsgebonden factoren samen met de toegepaste kennis met betrekking tot risicotaxatie en de te ondernemen vervolgstap worden aangenomen bij een significantieniveau van $\alpha < .05$.

Resultaten

Missende Waarden

Voordat de data geanalyseerd konden worden, is door middel van een missing values analysis per item bekeken hoeveel procent van de waarden per item afwezig zijn. Bij de items TK3a, TK4a en TK5a is dit 6.1%. Aangezien deze items binnen dezelfde schaal vallen, is per respondent met missende waarden bekeken of op de schaal toegepaste kennis risicotaxatie in totaal meer dan 5% van de waarden mist. Bij de respondenten waarbij dit het geval is, zijn de resultaten van de schaal weggelaten uit de analyse door middel van pairwise deletion of missing values. De twee respondenten waarbij op beide schalen van toegepaste kennis meer dan 5% van de waarden mist, zijn weggelaten door middel van listwise deletion.

Bivariate Correlatieanalyse

Er is een bivariate correlatieanalyse uitgevoerd om te controleren of de variabelen gebruikt in de regressieanalyse correleren met achtergrondvariabelen (Tabel 1). Hieruit blijkt dat de achtergrondvariabele leeftijd significant correleert met onafhankelijke variabele beroepservaring ($\rho = .62, p = .000$). Daarnaast is een significante correlatie zichtbaar tussen TKvervolg en de achtergrondvariabele functieomschrijving ($\rho = .48, p = .000$). Op basis hiervan is besloten deze laatste variabele als moderator mee te nemen in de regressieanalyse.

Assumpties

Er is voldaan aan de assumpties van normaliteit van de continue variabele (beroepservaring) en de afwezigheid van multicollineariteit. Daarnaast is gecontroleerd op uitschieters. Aan de assumptie van normaliteit, lineariteit en homoscedasticiteit

Tabel 1

Beschrijvende Statistieken en Spearman-correlaties voor het Totaal Aantal Participanten (n = 63)

	1	2	3	4	5	6	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Min</i>	<i>Max</i>
1. Leeftijd	-						41.57	11.20	22	62
2. Hoogst afgeronde opleiding	-.19	-					3.19	1.00	1	4
3. Aantal jaren beroepservaring	.62**	-.29*	-				12.42	7.67	2	38
4. Functieomschrijving	.10	.24	-.18	-			.14	.35	0	1
5. Toegepaste Kennis risicotaxatie	.02	-.18	-.04	.12	-		14.78	1.20	12.00	18.00
6. Toegepaste Kennis vervolgstap	.04	-.03	-.21	.48**	.28*	-	14.71	1.49	12.00	18.00

Noot. * $p < .05$. ** $p < .01$. Opleidingsniveau: 1 = VMBO, 2 = MBO, 3 = HAVO/VWO, 4 = HBO/WO. Functieomschrijving: 0 = pedagogisch medewerker, 1 = zorgconsulent.

van de residuen wordt bij de analyses met beide afhankelijke variabelen deels voldaan. Ondanks dat hiermee niet volledig aan de benodigde assumpties voor de enkelvoudige en multiële regressies is voldaan, zijn deze analyses toch uitgevoerd.

Regressieanalyse

Beroepservaring en opleidingsniveau. Om de samenhang van beroepservaring en opleidingsniveau met de toegepaste kennis van kindermishandeling te toetsen, is gebruikgemaakt van enkelvoudige regressieanalyses (Tabel 2).

Tabel 2

Enkelvoudige Regressieanalyses van Beroepservaring en Opleidingsniveau met Toegepaste Kennis Risicotaxatie en Toegepaste Kennis Vervolgstep (n = 63)

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
Beroepservaring					
Toegepaste Kennis risicotaxatie	-0.01	0.02	-.04	-0.32	.748
Toegepaste Kennis vervolgstep	-0.04	0.02	-.21	-1.64	.106
Opleidingsniveau					
Toegepaste Kennis risicotaxatie	-0.22	0.15	-.18	-1.40	.166
Toegepaste Kennis vervolgstep	-0.04	0.19	-.03	-0.22	.828

Noot. *B* = ongestandaardiseerde coëfficiënt, β = gestandaardiseerde coëfficiënt, α = .05.

Uit de resultaten blijkt dat beroepservaring minder dan 1% van de variantie in de scores op TKrisico voorspelt ($R^2 = .00$), $F(1, 59) = 0.10$, $p = .748$ en 4% van de variantie in de scores op TKvervolg ($R^2 = .04$), $F(1, 61) = 2.69$, $p = .106$. Deze percentages verklaarde variantie zijn respectievelijk zeer klein en klein (Cohen, 1988). De beroepservaring hangt dus niet significant samen met de scores op de toegepaste kennis van risicotaxatie en de te ondernemen vervolgstep.

Opleidingsniveau voorspelt 3% van de variantie in de scores op TKrisico ($R^2 = .03$), $F(1, 59) = 1.97$, $p = .166$ en minder dan 1% van de variantie in de scores op TKvervolg ($R^2 = .00$), $F(1, 61) = 0.05$, $p = .828$. Deze percentages verklaarde variantie zijn respectievelijk klein en zeer klein (Cohen, 1988). Er is dus geen significante samenhang gevonden tussen opleidingsniveau en de toegepaste kennis van risicotaxatie en de te ondernemen vervolgstep.

Bij de regressies met de afhankelijke variabele TKvervolg is op basis van de uitkomsten van de Spearman correlaties ook de mogelijke moderator functieomschrijving getest (Zie Tabel 3 en 4).

Tabel 3

Moderatoranalyse Invloed Functieomschrijving op Samenhang Beroepservaring en Toegepaste Kennis Vervolgstap (n = 63)

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
Constante	14.44**	0.18		80.59	.000
BeroepservaringC	-0.02	0.02	-.11	-0.93	.354
Functieomschrijving	1.46*	0.68	.35	2.13	.037
BeroepservC*Functie	-0.15	0.15	-.16	-0.97	.338

Noot. * $p < .05$. ** $p < .01$. BeroepservaringC = gecentraliseerde beroepservaring. BeroepservC*Functie = interactie gecentraliseerde beroepservaring en dichotome variabele functieomschrijving.

Tabel 4

Moderatoranalyse Invloed Functieomschrijving op Samenhang Opleidingsniveau en Toegepaste Kennis Vervolgstap (n = 63)

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
Constante	14.39**	0.17		84.00	.000
OpleidingsniveauC	-0.33	0.17	-.22	-1.96	.055
Functieomschrijving	1.24*	0.60	.30	2.08	.042
Opl.niveauC*functie	1.71*	0.69	.36	2.49	.016

Noot. * $p < .05$. ** $p < .01$. OpleidingsniveauC = gecentraliseerd opleidingsniveau. Opl.niveauC*functie = interactie gecentraliseerd opleidingsniveau en dichotome variabele functieomschrijving.

Op basis van de resultaten van de moderatoranalyse wordt geconcludeerd dat het percentage verklaarde variantie in TKvervolg door het moderatormodel 26% is ($R^2 = .26$), $F(1, 59) = 6.78$, $p = .338$, wat als "groot" kan worden geïnterpreteerd (Cohen, 1988). Toch blijkt dat de moderator functieomschrijving niet significant is in de regressie van de onafhankelijke variabele beroepservaring met TKvervolg.

In de samenhang tussen opleidingsniveau en TKvervolg is functieomschrijving echter wel als positieve moderator aanwezig ($R^2 = .32$), $F(1, 59) = 9.38$, $p = .016$. In totaal verklaart het regressiemodel met moderator 32% van de variantie in de scores op TKvervolg, wat een groot percentage is (Cohen, 1988). Bij zorgconsulenten is het belang van opleidingsniveau dus groter bij de inschatting van de te ondernemen vervolgstap dan bij pedagogisch medewerkers.

Beroepsgebonden factoren. Om het verband tussen beroepsgebonden factoren en de toegepaste kennis over de risicotaxatie en de vervolgstap te analyseren, zijn multiple regressieanalyses gebruikt (Tabel 5 en 6).

Tabel 5

Multipelle Regressieanalyse Beroepsgebonden Factoren met Toegepaste Kennis Risicotaxatie en Vervolgstep (n = 63)

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
Toegepaste Kennis risicotaxatie					
Constante	15.78**	0.66		23.98	.000
Beroepservaring	-0.02	0.02	-.10	-0.77	.446
Opleidingsniveau	-0.25	0.16	-.21	-1.56	.124
Toegepaste Kennis vervolgstap					
Constante	15.73**	0.80		19.66	.000
Beroepservaring	-0.05	0.03	-.23	-1.78	.081
Opleidingsniveau	-0.14	0.20	-.10	-0.73	.467

Noot. * $p < .05$. ** $p < .01$. *B* = ongestandaardiseerde coëfficiënt, β = gestandaardiseerde coëfficiënt.

De beroepsgebonden factoren verklaren samen 4% van de variantie in de scores op TKrisico ($R^2 = .04$), $F(2, 58) = 1.27$, $p = .288$. Daarnaast verklaren de beroepsgebonden factoren 5% van de variantie in de scores op TKvervolg ($R^2 = .05$), $F(2, 60) = 1.60$, $p = .210$. Beide percentages verklaarde variantie zijn dus klein (Cohen, 1988). De beroepsgebonden factoren voorspellen niet significant de scores op de toegepaste kennis over de risicotaxatie en de te ondernemen vervolgstap.

Op basis van de bivariate correlatieanalyse is besloten een moderatoranalyse uit te voeren om de invloed te testen van functieomschrijving op de samenhang tussen beroepsgebonden factoren en de toegepaste kennis over de vervolgstap (Tabel 6).

Tabel 6

Moderatoranalyse Invloed Functieomschrijving op Samenhang Beroepsgebonden Factoren en Toegepaste Kennis Vervolgstep (n = 63)

	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
Model 1 Constante	14.71**	0.19		79.37	.000
BeroepservaringC	-0.05	0.03	-.23	-1.78	.081
OpleidingsniveauC	-0.14	0.20	-.10	-0.73	.467
Model 2 Constante	14.41**	0.17		84.43	.000
BeroepservaringC	-0.03	0.02	-.18	-1.55	.127
OpleidingsniveauC	-0.40*	0.18	-.27	-2.30	.025
Functieomschrijving	1.06	0.69	.25	1.53	.131
BeroepservC*functie	-0.04	0.15	-.04	-0.26	.799
Opl.niveauC*functie	1.66*	0.73	.35	2.28	.026

Noot. * $p < .05$. ** $p < .01$. *B* = ongestandaardiseerde coëfficiënt, β = gestandaardiseerde coëfficiënt.

BeroepservaringC = gecentraliseerde beroepservaring. OpleidingsniveauC = gecentraliseerd opleidingsniveau.

BeroepservaringC*functie = interactie gecentraliseerde beroepservaring en dichotome variabele functieomschrijving.

Opl.niveauC*functie = interactie gecentraliseerd opleidingsniveau en dichotome variabele functieomschrijving.

Functieomschrijving modereert significant de samenhang tussen de beroepsgebonden factoren en TKvervolg ($R^2 = .35$), $F(5, 57) = 6.21$, $p = .000$, wat wordt veroorzaakt door een positief interactie-effect van opleidingsniveau en functieomschrijving $F_{\text{change}} = 8.86$, $p = .026$. Dit percentage verklaarde variantie is sterk (Cohen, 1988). Dit betekent dat het belang van beroepsgebonden factoren voor de toegepaste kennis van de te kiezen vervolgstap groter is bij zorgconsulenten dan bij pedagogisch medewerkers, doordat het belang van opleidingsniveau bij hen groter is.

Discussie

Het doel van dit onderzoek was het onderzoeken van de samenhang tussen de beroepsgebonden factoren, de beroepservaring en het opleidingsniveau van medewerkers van peutercentra en hun toegepaste kennis van de risicotaxatie en vervolgstap van kindermishandeling. Om deze verbanden te onderzoeken, zijn enkelvoudige en multiële regressieanalyses uitgevoerd. Daarna is geanalyseerd of functieomschrijving deze verbanden modereert, wat op basis van de uitkomsten van een bivariate correlatieanalyse mogelijk is bevonden.

Ten eerste is gehypothetiseerd dat er een positief verband bestaat tussen het aantal jaren beroepservaring van medewerkers van peutercentra en hun toegepaste kennis (risicotaxatie en vervolgstap) van kindermishandeling (Goebbels, Nicholson, Walsh, & De Vries, 2008; Toros & Tirik, 2016). Zowel risicotaxatie als vervolgstap hangen echter niet significant samen met het aantal jaren beroepservaring, de hypothese wordt dus niet aangenomen. Het ontbreken van een verband kan wellicht verklaard

worden door een gebrek aan vertrouwen van hulpverleners in een goede uitkomst van het melden van kindermishandeling. Onderzoek toont namelijk aan dat een slechte ervaring met het melden van kindermishandeling ertoe kan leiden dat er bij een volgend vermoeden van mishandeling niet meer wordt gemeld (VanBergeijk, 2007). Daarentegen kan een positieve ervaring met het melden van mishandeling ervoor zorgen dat een volgend vermoeden wel wordt gemeld (VanBergeijk, 2007). Dit kan ervoor zorgen dat hulpverleners de vervolgstap dus niet meer juist inschatten. Het besproken onderzoek is echter uitgevoerd in de VS en dus wellicht niet generaliseerbaar naar Nederland.

Als tweede is gehypothetiseerd dat het opleidingsniveau van medewerkers van peutercentra en hun toegepaste kennis van kindermishandeling (risicotaxatie en vervolgstap) positief samenhangen (Emich-Widera, Kopyta, Kaluzna-Czyz, & Kazek, 2011; Toris & Tiirik, 2016). Deze hypothese wordt niet aangenomen omdat er geen significant verband gevonden is. Wel is de moderator functieomschrijving significant positief. Bij zorgconsulenten is het belang van opleidingsniveau dus groter bij de inschatting van de te ondernemen vervolgstap dan bij pedagogisch medewerkers, hoewel opleidingsniveau over het algemeen dus niet lijkt samen te hangen de toegepaste kennis vervolgstap. Op basis van online functieomschrijvingen wordt aangenomen dat pedagogisch medewerkers de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van kinderen op zich nemen en dat zorgconsulenten vooral de communicatie met externe partijen regelen en ondersteunen bij hulpvragen over kinderen (nationalevacaturebank.nl). Dit suggereert dat zorgconsulenten kinderen minder goed kennen en het voor hen lastiger is een gefundeerde uitspraak te doen over de risicotaxatie. Daardoor zijn zij misschien wel in staat het risico juist in te schatten, maar daar niet op voldoende te vertrouwen. Door het bezitten van onvoldoende kennis over de situatie wordt hun keuze wellicht beïnvloed door persoonlijke factoren. Onderzoek toont bijvoorbeeld aan dat executieve functies samenhangen met opleidingsniveau (Meltzer, 2011). Dit zorgt er wellicht voor dat zorgconsulenten beter een vervolgstap kunnen plannen. Het is echter ook mogelijk dat zorgconsulenten juist slechter een vervolgstap kunnen plannen. Hogere academische prestaties hangen bijvoorbeeld samen met een grotere openheid als karaktereigenschap (Poropat, 2009). Wellicht dat zorgconsulenten hierdoor te snel overgaan tot een gesprek met de betrokken partijen, waardoor de juistheid van de vervolgstap in het geding komt.

Ten slotte werd een positieve samenhang tussen beroepsgebonden factoren van medewerkers van peutercentra en hun toegepaste kennis (risicotaxatie en vervolgstap) van kindermishandeling verwacht (Emich-Widera, Kopyta, Kaluzna-Czyz, & Kazek, 2011; Goebbels, Nicholson, Walsh, & De Vries, 2008; Toris & Tiirik, 2016). De hypothese betreffende toegepaste kennis risicotaxatie wordt niet aangenomen aangezien er geen significante relatie is gevonden tussen beroepsgebonden factoren en de toegepaste

kennis risicotaxatie. Wellicht zijn er andere factoren die een grotere rol spelen in dit verband. Onderzoek wijst bijvoorbeeld uit dat etniciteit en persoonlijke overtuigingen samenhangen met de signalering van kindermishandeling (VanBergeijk, 2007). De hypothese over het verband tussen beroepsgebonden factoren en toegepaste kennis vervolgstap is ook niet aangenomen: er is geen significant verband gevonden. De moderator functieomschrijving is hierbij wel positief significant aanwezig. Aangezien het interactie-effect van opleidingsniveau met functieomschrijving significant is, zouden voor dit verband dezelfde verklaringen mogelijk zijn die hierboven zijn genoemd bij de moderator in de enkelvoudige regressie van opleidingsniveau met TKvervolg.

Hoewel is getracht dit onderzoek zo nauwkeurig mogelijk uit te voeren en rekening te houden met de validiteit en betrouwbaarheid zijn er nog enkele beperkingen. Ten eerste zijn de schalen van de toegepaste kennis risicotaxatie en vervolgstap niet voldoende betrouwbaar. De grootte van de steekproef zou de betrouwbaarheid negatief kunnen beïnvloeden: indien een grotere steekproef wordt genomen, neemt de betrouwbaarheid toe (Gravetter & Wallnau, 2013). Vanwege de beperkte betrouwbaarheid van de schalen van toegepaste kennis zou vervolgonderzoek zich kunnen richten op het testen van de betrouwbaarheid van de vragenlijst. Ten tweede kan de beperkte tijd die beschikbaar is gesteld voor het invullen van de vragenlijsten een beperking zijn. De medewerkers van de peutercentra kregen meestal twee weken de tijd om de vragenlijsten in te vullen. De tijdsdruk kan ervoor gezorgd hebben dat medewerkers de vragenlijsten onnauwkeurig ingevuld hebben. Oplossingen hiervoor zijn het beschikbaar stellen van meer tijd en het inkorten van vragenlijsten. Door deze beperkingen wordt de interne validiteit verlaagd. Ook bij de externe validiteit is een kanttekening te plaatsen. Er is namelijk een ondervertegenwoordiging van mannen in dit onderzoek. Het is echter discutabel in hoeverre dit de generaliseerbaarheid vermindert omdat mannen in de praktijk ook ondervertegenwoordigd zijn in de zorg (CBS, 2017).

Ondanks bovenstaande beperkingen zijn de gevonden resultaten van waarde voor in de praktijk, zoals in het beleid van peutercentra. Zo kan er bij sollicitaties rekening mee worden gehouden dat beide vormen van toegepaste kennis minder samenhangen met opleidingsniveau en aantal jaren beroepservaring dan verwacht op basis van eerdere onderzoeken. Ondanks dat de huidige bevindingen niet in lijn zijn met de verwachtingen kunnen zij ook van waarde zijn voor de theorie omtrent de signalering van kindermishandeling op peutercentra. Deze bevindingen dragen namelijk bij aan de kennis over dit specifieke verband. Daarnaast hebben de resultaten meer vragen opgeroepen dan beantwoord en nodigen zij daarom uit tot het doen van nieuw onderzoek.

Vervolgonderzoek zou zich kunnen richten op de onverwachte, maar wel interessante, invloed van functieomschrijving op het niet-significante verband van opleidingsniveau met toegepaste kennis vervolgstap. Het is namelijk nog niet bekend

welke mediators en moderators ervoor zorgen dat de opleiding van zorgconsulenten sterker samenhangt met toegepaste kennis over de vervolgstap dan die van pedagogisch medewerkers. Ook is niet duidelijk waarom dezelfde moderator in de samenhang van beroepservaring met toegepaste kennis vervolgstap, en in de verbanden van opleidingsniveau en beroepservaring met toegepaste kennis risicotaxatie afwezig is. Ten slotte kan vervolgonderzoek gedaan worden naar de invloed van persoonlijke factoren op de toegepaste kennis van kindermishandeling. Aangezien alle vijf de karaktereigenschappen van de *Big Five* samenhangen met emotionele intelligentie, zou persoonlijkheid een voorspeller kunnen zijn van de competentie van medewerkers om de emoties van een kind en ouders op de juiste manier te interpreteren en erop te reageren (Van der Zee, Thijs, & Schakel, 2002). Daarnaast kan onderzocht worden of er een samenhang bestaat tussen de aanwezigheid van ervaringen als slachtoffer van kindermishandeling en de toegepaste kennis van kindermishandeling. Verwaarloosde kinderen kunnen lastiger emotionele gezichtsuitdrukkingen onderscheiden en fysiek verwaarloosde kinderen zijn eerder geneigd een uitdrukking als boosheid te interpreteren (Pollak, Cicchetti, Hornung, & Reed, 2000). Dit kan ervoor zorgen dat medewerkers die vroeger mishandeld zijn meer moeite hebben met het interpreteren van de interacties van ouder en kind of dat zij sneller kindermishandeling vermoeden.

Literatuur

- Arata, C. M., Langhinrichsen-Rohling, J., Bowers, D., & O'Farrill-Swails, L. (2004). Single versus multi-type maltreatment. An examination of the long-term effects of child abuse. *Journal of Aggression, Maltreatment and Trauma, 11*, 29-52.
doi: 10.1300/J146v11n04_02
- Bartlett, J. D., Kotake, C., Fauth, R., Easterbrooks, M. A. (2017). Intergenerational transmission of child abuse and neglect: Do maltreatment type, perpetrator, and substantiation status matter? *Child Abuse and Neglect, 63*, 84-94.
doi:10.1016/j.chiabu.2016.11.021
- Berkowitz, C. D. (2008). Child abuse recognition and reporting: Supports and resources for changing the paradigm. *Pediatrics, 122*, 10-12.
doi:10.1542/peds.2008-0715e
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). (2017). *HBO en WO; Gediplomeerden, Studierichting, Herkomstgroepering*. Verkregen via <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=71054NED&D1=1&D2=a&D3=0&D4=89&D5=0&D6=0-2,5&D7=1018&HDR=G2,G4,T,G6,G5&STB=G1,G3&VW=T>
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2de ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Daniel, B., Taylor, J., & Scott, J. (2010). Recognition of neglect and early response: Overview of a systematic review of the literature. *Child and Family Social Work, 15*, 248-257. doi:10.1111/j.1365-2206.2009.00670.x
- Dominik, A., & Wijnroks, A. (2015). Observatielijst voor de Kindveiligheid (versie peuters en kleuters; Nederlandse versie)
- Emich-Widera, E., Kopyta, I., Kaluzna-Czyz, M., & Kazek, B. (2011). The assessment of awareness of child abuse among certain social groups. *Journal of Pediatric Neurology, 9*, 205-310. doi:10.3233/JPN-2011-0504
- Euser, S. M., Alink, L. R. A., Pannebakker, F., Vogels, T., Bakermans-Kranenebrug, M. J.,

- & Van IJzendoorn, M. H. (2013). The prevalence of child maltreatment in the Netherlands across a 5-year period. *Child Abuse & Neglect, 37*, 841-851. doi:10.1016/j.chiabu.2013.07.004
- Euser, E. M., Van IJzendoorn, M. H., Prinzie, P., & Bakermans-Kranenbrug, M. J. (2010). Prevalence of child maltreatment in the Netherlands. *Child Maltreatment, 15*, 5-17. doi:10.1177/1077559509345904
- Field, A. (2013). Exploratory factor analysis. In Carmichael, M. (Ed.), *Discovering statistics Using IBM SPSS statistics* (pp. 665-719). London: SAGE.
- Gilbert, R., Widom, C. S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E., & Janson, S. (2009). Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *The Lancet, 373*, 3-9. doi:10.1016/S0140-6736(08)61706-7
- Goebbels, A. F. G., Nicholson, J. M., & De Vries, H. (2008). Teachers' reporting of suspected child abuse and neglect: Behaviour and determinants. *Health Education Research, 23*, 941-951. doi:10.1093/her/cyn030
- Gravetter, F. J., & Wallnau, L. B. (2013). Introduction to statistics. In Hague, J., Matray, T., Williams, T., & Sarkisian, L. (Eds.), *Statistics for the behavioral sciences* (pp. 3-36). Wadsworth: Cengage Learning.
- Jeugdwet, 1 N. B. W. §1.1 (2017).
- Johnson, R. M., Kotch, J. B., Catellier, D. J., Winsor, J. R., Dufort, V., Hunter, W., & Amaya-Jackson, L. (2002). Adverse behavioral and emotional outcomes from child abuse and witnessed violence. *Child Maltreatment, 7*, 179-186. doi:10.1177/1077559502007003001
- Levi, B. H., Crowell, K. (2011). Child abuse experts disagree about the threshold for mandated reporting. *Clinical Pediatrics, 50*, 321-329. doi:10.1177/0009922810389170
- Louwers, E., Korfage, I. J., Affourtit, M. J., De Koning, H. J., & Moll, H. A. (2012). Facilitators and barriers to screening for child abuse in the emergency department. *Pediatrics, 12*, 2-6. doi:10.1186/1471-2431-12-167
- Lusk, V. L., Zibulsky, J., & Viesel, K. (2015). Child maltreatment identification and

reporting behavior of school psychologists. *Psychology in the Schools*, 52, 61-76.

doi:10.1002/pits.21810

Mejdoubi, J., Van den Heijkant, S. C. C. M., Van Leerdam, F. J. M., Heymans, M. W., Crijnen, A., & Hirasing, R. A. (2015). The effect of VoorZorg, the Dutch nurse-family partnership, on child maltreatment and development: A randomized controlled trial, *PLoS ONE*, 10, 1-14. doi:0.1371/journal.pone.0120182

Meltzer, L. (2011). *Executive function in education: From theory to practice* [google books version]. Verkregen via https://books.google.nl/books?hl=en&lr=&id=xaafOGu0fSIC&oi=fnd&pg=PA1&dq=executive+function+education&ots=WsCN49WCse&sig=F1DLVqvSN6LYwYUZKn3g8BNXEu8&redir_esc=y#v=onepage&q=executive%20function%20education&f=false

Neuman, W. L. (2012). Sampling: How to select a few to represent the many. In Lasser, J. (Ed.), *Understanding research* (pp. 86-111). Boston: Pearson.

Norman, R. E., Byambaa, M., De, R., Butchart, A., Scott, J., & Vos, T. (2012). The long-term health consequences of child physical abuse, emotional abuse, and neglect: A systematic review and meta-analysis. *PLoS Medicine*, 9, 1-31.

doi:10.1371/journal.pmed.1001349

Pollak, S. D., Cicchetti, D., Hornung, K., & Reed, A. (2000). Recognizing emotion in faces: Developmental effects of child abuse and neglect. *Developmental Psychology*, 36, 679-688. doi:10.1037/0012-1649.36.5.679

Poropat, A. E. (2008). A meta-analysis of the five-factor model of personality and academic performance. *Psychological Bulletin*, 135, doi:10.1037/a0014996

Rijksoverheid (z.j). *Voor een veilig thuis*. Geraadpleegd op 23 februari 2017, verkregen via <https://vooreenveiligthuis.nl/campagne>

Schols, M. W. A., De Ruiter, C., & Öry, F. G. (2013). How do public child healthcare professionals and primary school teachers identify and handle child abuse cases? A qualitative study. *Public Health*, 13, 1-16. doi:10.1186/1471-2458-13-807.

Svensson, B., & Janson, S. (2008). Suspected child maltreatment: Preschool staff in a

conflict of loyalty. *Early Childhood Education Journal*, 36, 25-31.

doi:10.1007/s10643-008-0248-1

Smith, M. C (2010). Early childhood educators: Perspectives on maltreatment and mandated reporting. *Children and Youth Services Review*, 32, 20-27.

doi:10.1016/j.chilyouth.2009.06.011

Thielen, F. W., Den Have, M., De Graaf, R., Cuijpers, P., Beekman, A., Evers, S., & Smit, F. (2016). Long-term economic consequences of child maltreatment: A population-based study. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 25, 1297-1305.

doi:10.1007/s00787-016-0850-5

Toros, K., Tiirik, R. (2016). Preschool teachers' perceptions about and experience with child abuse and neglect. *Early Childhood Education Journal*, 44, 21-30.

doi:10.1007/s10643-014-0675-0

Turner, W., Broad, J., Drinkwater, J., Firth, A., Hester, A., Stanley, N., . . . Feder, G. (2015). Interventions to improve the response of professionals to children exposed to domestic violence and abuse: A systematic review. *Child Abuse Review*, 26, 19-39. doi:1002/car.2385

Vanbergeijk, E. O. (2007) Mandated reporting among school personnel. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 15, 21-37. doi:10.1300/J146v15n02_02

Van der Zee, K., Thijs, M., Schakel, L. (2002). The relationship of emotional intelligence with academic intelligence and the Big Five. *European Journal of Personality*, 16, 103-125. doi:10.1002/per.434

Bijlage
Schalenboek

Beroepsgebonden Factoren

Gemiddelde Beroepservaring

Gemiddelde van AGM5a en AGM5b.

AGM5a: Hoeveel jaar ervaring heeft u in de hierboven beschreven functie?

AGM5b: Hoeveel jaar beroepservaring heeft u met peuters of kleuters?

Opleidingsniveau

AGM3: Hoogst afgeronde opleidingsniveau (met diploma)

1 = VMBO

2 = MBO

3 = HAVO/VWO

4 = HBO/WO

Moderator Functieomschrijving

AGM4: Functieomschrijving

0 = pedagogisch medewerker

1 = zorgconsulent

Toegepaste Kennis

Schaal Toegepaste Kennis Risicotaxatie

Som scores op onderstaande variabelen:

Score variabele TK1risico = 1 - TK1a

TK1a: Hoe hoog schat u momenteel het risico voor het kind in? - Casus Charlie

Score variabele TK2risico = 2 - TK2a

TK2a: Hoe hoog schat u momenteel het risico voor het kind in? - Casus Zeneb

Score variabele TK3risico = 4 - TK3a

TK3a: Hoe hoog schat u momenteel het risico voor het kind in? - Casus Giovanni

Score variabele TK4risico = 0 - TK4a

TK4a: Hoe hoog schat u momenteel het risico voor het kind in? - Casus Julia

Score variabele TK5risico = 3 - TK5a

TK5a: Hoe hoog schat u momenteel het risico voor het kind in? - Casus Floortje

0 = zeer laag

1 = laag

2 = redelijk hoog

3 = hoog

4 = zeer hoog

Schaal Toegepaste Kennis Vervolgstap

Som scores op onderstaande variabelen:

Score variabele TK1vervolg = 1 - TK1b

TK1b: Welke van de onderstaande opties kiest u a.d.h.v. het vignet? - Casus Charlie

Score variabele TK2vervolg = 2 - TK2b

TK2b: Welke van de onderstaande opties kiest u a.d.h.v. het vignet? - Casus Zeneb

Score variabele TK3vervolg = 4 - TK3b

TK3b: Welke van de onderstaande opties kiest u a.d.h.v. het vignet? - Casus Giovanni

Score variabele TK4vervolg = 0 - TK4b

TK4b: Welke van de onderstaande opties kiest u a.d.h.v. het vignet? - Casus Julia

Score variabele TK5vervolg = 3 - TK5b

TK5b: Welke van de onderstaande opties kiest u a.d.h.v. het vignet? - Casus Floortje

0 = Er is niets aan de hand

1 = Er is mogelijk iets aan de hand, maar ik wacht eerst even af

2 = Ik maak me enigszins zorgen en ga het met de zorgconsulent bespreken

3 = Er lijkt duidelijk iets aan de hand te zijn, ik ga een gesprek met ouders aan

4 = Er is duidelijk iets aan de hand en dat moet ik direct melden bij Veilig Thuis